

1. World Values Survey, <https://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>
2. Єжель І.М. Біологічна освіта в Україні: виклики і можливості у ХХІ ст. Цифрова культура: медіаграмотність, соціальна відповідальність, права людини. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 17-19.
3. Єжель І.М. Медіаграмотність у викладанні природничих дисциплін. Медіаграмотність та соціальна відповідальність педагогів в умовах війни в Україні. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023, С. 15-17.
4. Заїчко В. В. Навчання медіаграмотності: розширення можливостей людей в епоху інформації. Медіаграмотність та соціальна відповідальність педагогів в умовах війни в Україні: матеріали доповідей та виступів учасників Всеукраїнського круглого столу з міжнародною участю. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023, С. 22-25.
5. Заїчко В.В. Конструювання ідентичності та влада в епоху цифрових технологій. Цифрова культура: медіаграмотність, соціальна відповідальність, права людини: матеріали доповідей та виступів учасників міжнародної-науково практичної конференції, м. Київ, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 27-28 березня 2023 року. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 21-22.
6. Мохонько В.А. Практичні кроки для розвитку соціальної відповідальності освітян та трансформативної освіти. Цифрова культура: медіаграмотність, соціальна відповідальність, права людини: матеріали доповідей та виступів учасників міжнародної-науково практичної конференції, м. Київ, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 27-28 березня 2023 року. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 28-30.
7. Терепиций С. О. Проблема універсальної картини світу в структурі розуміння сучасної людини. Вища освіта України, 2015, №3, С. 19-25.
8. Терепиций С. Стандартизація вищої освіти в інформаційному суспільстві. Вища освіта України, 2007, Vol. 3, pp. 38-43.
9. Терепиций С.О. Причини та витоки глобалізації освітнього ландшафту. Вища освіта України. 2016, №1, С. 22-29.

Кузьменко О.М.

*кандидат економічних наук, доцент,
старший науковий співробітник Відділу організації наукових досліджень
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

Демократичні цінності та міжнародні економічні відносини в контексті концепції сталого розвитку

Концепція сталого розвитку визнає, що економічний розвиток повинен бути узгоджений зі збереженням природних ресурсів та забезпеченням соціальної справедливості. Ця концепція не може існувати без демократичних цінностей, які передбачають участь громадян у прийнятті рішень та захист їх прав та свобод.

У міжнародних економічних відносинах цінності демократії допомагають забезпечити економічну стабільність та підвищення життєвого рівня населення. Демократія сприяє створенню ринкової економіки, яка забезпечує ефективне використання ресурсів та стимулює інноваційні процеси.

Однак, демократія також є важливим фактором в боротьбі з корупцією та недобросовісною діяльністю у сфері бізнесу, що може завдати шкоди економічному зростанню та призвести до несправедливого розподілу доходів. Демократичні цінності підтримують принципи відкритості та прозорості в усіх сферах економіки, що допомагає забезпечити ефективний розподіл ресурсів та підвищення ефективності господарської діяльності.

Концепція сталого розвитку передбачає також забезпечення соціальної справедливості, що означає забезпечення доступу до ресурсів та можливостей для всіх груп населення. Демократичні цінності тут також відіграють важливу роль, оскільки вони гарантують участь громадян у прийнятті рішень щодо соціальної політики та захист їх прав та свобод.

У міжнародних економічних відносинах соціальна справедливість означає також забезпечення рівних умов конкуренції для всіх країн та компаній, незалежно від їхнього рівня розвитку та масштабу. Це можливо тільки в умовах демократичних цінностей, таких як відкритість, прозорість та взаємовідповідальність.

Крім того, концепція сталого розвитку передбачає збереження природних ресурсів та зменшення впливу економіки на довкілля. Демократичні цінності допомагають забезпечити участь громадян та громадських організацій у прийнятті рішень, що стосуються охорони природи та забезпечення екологічної стійкості економіки.

Хоча демократичні цінності та концепція сталого розвитку є важливими аспектами розвитку сучасного світу, їх застосування має деякі недоліки, які необхідно враховувати.

По-перше, незважаючи на те, що демократія є важливим фактором у забезпеченні соціальної справедливості та розвитку країн, не всі країни мають однакові можливості для розвитку демократії. У багатьох країнах відсутня стабільність та рівень прав людини нижчий, що ускладнює впровадження концепції сталого розвитку.

По-друге, деякі країни можуть використовувати концепцію сталого розвитку як інструмент для досягнення своїх власних цілей. Це може призвести

до того, що поняття сталого розвитку стає просто риторикою, яку використовують для отримання підтримки міжнародної спільноти.

По-третє, при впровадженні концепції сталого розвитку може виникати проблема нерівності між країнами. Розвинені країни мають більше можливостей для впровадження концепції сталого розвитку, тоді як країни з низьким рівнем розвитку можуть не мати достатніх ресурсів для виконання цієї концепції.

По-четверте, застосування концепції сталого розвитку може вимагати значних фінансових витрат та ресурсів, що ускладнює її виконання. Багаті країни можуть мати більші можливості для інвестування в концепцію сталого розвитку, ніж менш розвинені країни, що може спричинити дисбаланс в розвитку між країнами.

Отже, концепція сталого розвитку та демократичні цінності є важливими факторами для розвитку сучасного світу. Вони сприяють соціальній справедливості та економічному розвитку країн. Однак, необхідно враховувати деякі недоліки їх застосування. Це включає нерівності між країнами, недостатню можливість для деяких країн розвивати демократію, можливість використання концепції сталого розвитку як інструменту для досягнення власних цілей та необхідність значних фінансових витрат. Ці недоліки потрібно враховувати при впровадженні концепції сталого розвитку та забезпеченні соціальної справедливості та розвитку країн.

Список використаних джерел:

1. Agbedahin A. V. Sustainable development, Education for Sustainable Development, and the 2030 Agenda for Sustainable Development: Emergence, efficacy, eminence, and future. *Sustainable Development*. 2019. Т. 27. №. 4. С. 669-680.
2. Salas-Zapata W. A., Ortiz-Muñoz S. M. Analysis of meanings of the concept of sustainability. *Sustainable Development*. 2019. Т. 27. №. 1. С. 153-161.
3. Svyrydenko D., Terepyshchyi S. Media Literacy and Social Responsibility of Educators in the Conditions of Information War: The Problem Statement. *Studia Warmińskie*, 2020, Т. 57. pp. 75-83.
4. Terepyshchyi S. Modern Theories and Models of Decision Making at Education Policy. *Gileya: Scientific Bulletin*, 2015, Vol. 96, pp. 334-339.
5. Terepyshchyi S., Kostenko A. Mapping the Landscapes of Cybersecurity Education during the War in Ukraine 2022. *Studia Warmińskie*, 2022, Т. 59, pp. 125-135.
6. Заїчко В. В. Навчання медіаграмотності: розширення можливостей людей в епоху інформації. Медіаграмотність та соціальна відповідальність педагогів в умовах війни в Україні: матеріали доповідей та виступів учасників Всеукраїнського круглого столу з міжнародною участю. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023, С. 22-25.
7. Заїчко В.В. Конструювання ідентичності та влада в епоху цифрових технологій. Цифрова культура: медіаграмотність, соціальна

відповідальність, права людини: матеріали доповідей та виступів учасників міжнародної-науково практичної конференції, м. Київ, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 27-28 березня 2023 року. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 21-22.

8. Мохонько В. А. Розширення можливостей критичного мислення: важливість навчання медіаграмотності в школах. The X International Scientific and Practical Conference «Innovative ways of learning development», March 13–15, 2023, Varna, Bulgaria, 281 p. – С. 152.
9. Трегобчук В. Концепція сталого розвитку для України. Вісник НАН України, 2002, <http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/71110/07-Trehobchuk.pdf?sequence=1>

Костенко А.М.

*кандидат філософських наук, доцент
старший науковий співробітник Відділу організації наукових досліджень
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

Роль викладання іноземних мов у розвитку демократичних цінностей

В сучасному світі демократичні цінності та знання іноземних мов є необхідними умовами успішного розвитку індивідуума та суспільства в цілому. Демократія вимагає активної участі громадян у політичному та соціальному житті країни, а також доступу до інформації та різноманітних можливостей для реалізації своїх потреб та бажань. Знання іноземних мов, зокрема англійської, є необхідним для комунікації з представниками інших країн, отримання нової інформації та розширення можливостей для розвитку.

Викладання іноземних мов у школах та вищих навчальних закладах є важливим елементом розвитку суспільства. Навчання іноземним мовам забезпечує громадянам можливість зв'язку з представниками інших країн, здійснення міжнародної співпраці, розвиток міжкультурного розуміння та розширення світогляду. Крім того, вивчення іноземних мов є важливим елементом розвитку мозку та підвищення когнітивних здібностей.

Однак, необхідно враховувати певні недоліки викладання іноземних мов. Наприклад, занадто великий фокус на граматиці та правильному вимовлянні може призвести до втрати інтересу до мови та зниження мотивації для її вивчення. Крім того, стандартизовані тести з мов, такі як TOEFL або IELTS, можуть перевіряти тільки певний аспект знань, не відображаючи повної компетенції в мові.